

Előfizetési árak és helyben vidéken

Egy évre	12 korona
Félévre	6 korona
Negyedévre	3 korona
Egyes szám ára	12 fillér.

Megjelenik vasárnap és csütörtök reggel.

HATÁRŐR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Ujvidék.

Petőfi-utca 47. szám,

ahova a lap szellemi s anyagi részét illető közlemények küldendők.

Ilyen közleményeket és megkereséseket lapunk nyomdája is elfogad.

Az Országos Függetlenségi és 48-as Part Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

Az állam és a kivándorlás.

Hey cs. kir. kormánytanácsos kitűnő röpiratából vesszük át a következő fejezetet: „Az állam feladata a kivándorlási ügy terén.”

Hey kormánytanácsos jelenleg a kivándorlási és gyarmatosítási ügy terén a leghivatottabb szaktekintély. Sok évet töltött Észak-és Délamerikában és a tengerentuli gyakorlati életviszonyokat épp oly alaposan ismeri, mint a monarchia kivándorlási viszonyait. Hey kormánytanácsos az összes hatósági főhivatalnokok közt kétségtelenül az egyedüli, aki sok évi tapasztalatai alapján elegendő rátermettséggel bír, hogy az egész kivándorlási ügyet hazafias módon és fontos közgazdasági érdekeink szemmel tartásával vezethesse. Itt is követik azonban azt a szokást, mely minden osztrák hivatalnok ügykörében divik, hogy tudniillik az osztályok élén — mert a kivándorlási ügyek igazgatásáról szó sem lehet Ausztriában — csupa nagyon művelt uriember áll, kik azonban Amerikát csak az iskolai térképről ismerik és eleven kivándorlót még színről-színre sohasem láttak.

„Az állam feladatai a kivándorlási ügy terén részint ethikai, részint gazdasági természetűek. Ethikaiak, mert a kivándorlónak, mint honpolgárnak, joga az állami védelemre továbbra sem szűnik meg; gazdaságiak, mert az államnak is meg van az a joga, hogy a kivándorlási ügyet akként irányítsa, hogy annak révén közgazdasága legalább kárt ne valljon. Itt azonban azonnal hangsúlyozni kívánjuk, hogy a kivándorlási ügyben oly szerencsésen találkozunk a viszonyok, miképp az ethikai feladatok megoldásával egyuttal a monarchia közgazdasági törekvéseit is istápolni lehet.

Ha már most az Északamerikába irányuló kivándorlásnak az előbbi fejezetben vázolt hátrányait vesszük figyelembe, úgy a kivándorlási ügy összes sérelmeinek kiküszöbölésére mellőzhetetleneknek tartjuk a következő kategorikus közetelményeket.

Be kell szüntetni, vagy legalább meg kell szorítani az Északamerikába irányuló kivándorlást és egyuttal kényszeríteni kell az északamerikai államokat, hogy munkásvédelmi törvényeket alkossanak. Fogatosítani ezeket a rendszabályokat, ha nem akarjuk ezentul is túrni az északamerikai államoknak, a hazánkbeli

olcsó munkások odaszállításával is elősegített ipari nyomását és nem akarjuk a jövőben is reánk tukmáltatni az északamerikai gyári üzemekben elnyomoritott és visszatérésre kényszerített munkások rengeteg magas fenntartási költségeit. Hogy hatalmunkban áll országainkban a kivándorlás irányára betolyást gyakorolhatni, valamint, hogy az északamerikai államokat is kényszeríthetjük munkásvédelmi törvények hozására, azt tudja mindenki, aki nem laikus. Igazán különös volna, ha Európa legtöbb kivándorlót szolgáltató három állama: Ausztria-Magyarország, Olasz-Oroszország egyesült erővel nem eszközölhetné ki, hogy munkásaik átengedésének csekély egyenértéke gyanánt rábírák Északamerikát oly humánus intézmény létesítésére, minő a munkásvédelmi törvény, épp úgy kétségtelen, hogy megfelelő utbaigazitásokkal és állami közegek segítségével könnyen arrafelé irányíthatjuk a kivándorlást, ahol az állami és kivándorlási érdekeinknek hasznára válik.

Ezért éppenséggel nem szükséges a kivándorlást elősegíteni vagy azt mai mértékén túl fokozni, sőt ezzel inkább az ellenkezőre fognak törekedni, az ellenkezőt fogják elérni, mert hiszen csak a kivándorlás irányának megváltoztatásáról és arról van szó, hogy végét vessék az osztrák-magyar honpolgárok százezreinek meggondolatlan és céltalan kivándorlásának.

A katonai tekintetből felmerülő agályokkal szemben valóban klasszikus ellenbizonyítékul hivatkozhatunk arra, hogy 1884-ban és 1885-ben, amikor Ausztria-Magyarország és Oroszország közt háborus bonyodalmak fenyegettek, sok ezer osztrák-magyar újonc és tartalékos sietett önként haza, hogy eleget tegyenek a vélt hadikötelezettségüknek, — miáltal a legnagyobb zavarba ejtették a katonai és polgári hatóságokat, melyek nem tudták, mit kezdjenek ezekkel, a hazájukban foglalkozás nélküli emberekkel. Szolgáljon ez intőjelül mindazoknak, kik a kivándorlóban csak szökevényt látnak.

Arra a kérdésre, hogy hát merre kell irányítani kivándorlási tömegeinket, a feleletet a következő konkluziók adják meg.

A mezőgazdaság — a lakosság folytonos szaporodása következtében még a legintenzívebb gazdálkodás mellett sem nyújt kilátást, hogy kivitelképessé váljék, kivitelre és terjeszkedésre ellenben a legnagyobb mértékben szorulnak

gyári és kézműiparunk és kereskedelmünk. Az óvatos gondoskodás legfőbb parancsszava tehát, hogy munkás tömegeinket, melyeknek idehaza nem jut foglalkozás, ne engedjük ipari, hanem kizárólag földmívelési államokba vonulni. Erre nézve a tengeren túli országok közül bevándorlási államokul legajánlatosabbaknak a délamerikai, kizárólag mezőgazdasággal foglalkozó államok ki-nálkoznak.

De a kivándorlási kérdés illetően megoldásával csak annak bajaitól szabadulnánk, anélkül, hogy belőle államtechnikai előnyöket merítenénk. Az eddigi rendszerrel, hegy tudniillik a kivándorlási tömegeket céltalanul és vezetés nélkül elvonulni engedjük, szakítani kell. Ha az anyaország a kivándorlásból hasznot akar huzni, úgy iparkodnia kell, hogy megőrizze honfiainak, a kivándorlóknak rokonszenvét és szakadatlan érintkezésben kell velök maradnia. Erre már a mult történelmi gyarmatosításai is tanítanak. Ha azt akarjuk, hogy a kivándorlási ügy az állam előnyére váljék, úgy nem szabad kivándorlóinkat oly országokba, minő például Északamerika, engednünk, ahol csak mint alárendelt közegek, mint szolgálk és segédmunkások találnak alkalmazást, hanem azokba az országokba kell őket irányítanunk, ahol némi ügyesség mellett a jóllét és az önállóság lehetősége, sőt valószínűsége is adatik meg nekik. Csak ha kivándorlási ügyeinket így vezetjük, számíthatunk arra, hogy until ismert bajait orvosolhatjuk. Csak önnállókkal lehet üzleti összeköttetésbe lépni és azt fenntartani. Ezek az érvelések azonban ismét a délamerikai államokra mint bevándorlási országokra utalnak, ahol mezei munkával foglalkozó kivándorlóink megmaradhatnak hivatásuknál és ahol rengeteg kiterjedésű termékeny szántóföldek, parlagon heverve, megmivelésre várnak.”

Tanügy.

Iskolai Értesítők.

A tanév befejeztével az iskolai Értesítők számolván be egy-egy iskola egész évi működéséről és életéről, a beküldött Értesítők közelebbi ismertetését alábbiakban kezdjük meg.

A kir. kath. magyar főgimnázium immár 39 éves fenállása alkalmából bevezetése Dr. Piukovich Sándor rövid és főbb vonásokban ismerteti a főgimnázium történetét. Szülőknak és szállásadó gazdáknak szól a következő fejezet, mely a főgimnáziumnak miniszteri jóváhagyást nyert lakásszabályzatát tartalmazza míg, a következő fejezet a főgim-

náziumnak ugyancsak miniszterileg jóváhagyott rend és fejezeti szabályait ismerteti egész terjedelmükben.

Az intézet történetéhez adatok a fejezet az intézet állapotát és működését vázolja. Utóbbi szerint a francia nyelv, gyorsírás, szabakézi rajz, vivás, ének és egészségügy rendkívül tárgyként adtak elő; az ifjusági könyvtárt 378 beirt tanuló közül 356 használta, akik összesen 3261 kötetet olvastak. Az ifjusági egyesületek között szerepel a Maria kongregáció, Vörösmarty Mihály önképzőkör, sportkör, sakk- és olvasókör, gyorsírókör és zenekar. A segélyalap, melynek bevétele 2790 k, 05 t. volt, nemcsak 59 tanulót tankönyvekkel segítette, de 8 tanulónak ruhát, 3-nak gyógykezelést és 15-nek tanulmányi kirándulási segélyt nyújtott; kisebb-nagyobb tanulmányi kirándulások ezuttal is voltak s az előző tanévben Dalmácia és Bosznia tanulmányozására tett kirándulást külön fejezetben ismerteti Dr. Hauschka Márton tanár. A szertárak — száma 9, mindegyike kisebb-nagyobb mértékben gyarapodott s azok állománya 100.000 kor. körüli értéket képvisel.

Az intézet személyzete a fejezet ezuttal először tartalmazza a nyugdíjban levő tagokat s a működő tanárok az igazgatón kívül 14 rendes, 3 helyettes tanárból, 1 rendes, 1 h. tornatanítóból, 1 egészségügytanárból, 1 énektanítóból s 5 hitoktatóból állottak.

A VI. fejezet a tananyagot ismerteti tantárgy és osztály szerint s külön rovat számol be a IV-VIII. osztályok magyar ny. írásbeli dolgozatairól, valamint I-VIII. kötelező magyar olvasmányairól.

A tanulók érdemsorozatait a segélyezés és jutalmazás a fejezet követi; eszerint 99 tanuló tanulmányi díjat élvezett 3024 k. értékben, az ösztöndíjak értéke 2490 k., a jutalmak értéke pedig 1247 K. 66. f.

A statisztikai adatok szerint 379 ny. tanuló iratkozott s év végén vizsgálatot tett 342 nyilv. és 11 magántanuló, utóbbiak között 4 leány. E 353 tanuló közül 170 róm., 4 gör. kath., 27 ref., 39 ág. ev., 26 g. kel. és 97 izr. vallású; anyanyelvre nézve pedig 258 magyar, 58 német, 22 szerb, 8 tót, 6 horvát és 1 ruthén. Jeles osztályzatot nyert 20 tanuló, jó 75, elégséges 200, elégtelen 58, míg pedig 25 egy, 182 és 15 több tantárgyból. Magaviseletből 276 jó, 63 szabályszerű, 3 kevésbé szabályszerű. Egy órát sem mulasztott 59 tanuló, míg 261 tanuló 8974 órát igazolva, 22 pedig 114 igazolatlan órát mulasztott.

Az utolsó fejezet a jövő iskolai évre vonatkozó értesítést tartalmazza.

Sport.

Ujvidéki Testgyakorlók köre győz 3:2 arányban a „Bácska” szabadkai Athletikai Club comb-csapata ellen.

A Magyar Athletikai Club lemondása folytán fenti csapat ellen játszott vasárnap az UTK, növelvén egygyel sorozatos győzelmei számát.

Nagyszámu előkelő sportközönség jelent meg, élén az egyet. védnökével, máthéhazi Matkovics Bélával és Demetrovics Vladimir diszelnökkel s mindvégig nagy érdeklődéssel kísérte a játék menetét.

Bennünket csak az első félidő elégitett ki; Dugó és Rózsa háttvédek, Weidmann centerhalf minden támadást leszerelték, Andor jó labdaszedésével és Götzl agilitásával tünt ki. Andor beadásai kissé még bizonytalanok, míg Götzl tehetséges játékos, de főhibája, hogy az emberre megy s nem a labdára. A csatársorban Lovrekovich szédületes lefutásai tetszetek s szép beadásai állandóan veszélyeztetették az ellenfél kapuját. Tóni a

szokott jó volt, cselei, biztos lövései gyakran ragadták tapsra a közönséget. Müller betegesen állott ki. Kocsis és Schöffler ez alkalommal nem feleltek meg a várakozásnak. Dákó önfeláldozóan védett, a kapott goalokat nem menthette. A csapat összjátéka sok kívánnivalót hagy hátra, mit elsősorban a rossz pályának kell tulajdonatunk.

A szabadkaiak közül jók voltak: Gábor jobb szélső, Sarcsevics, fedezet és a jobb háttvéd.

A szabadkai vonat 40 perc késése miatt a 6 órakor megkezdett küzdelemben mindkét fél teljes erejét viszi be.

Eleinte a szabadkaiak támadnak, de Dugó mindent leszerel. Utána Ujvidék kerül fölénybe s egy mesés lefutás után Lovrekovich szép beadását Tóni goalá értékesíti. (20 perc) kevéssel utána Dugó háttvéd a bal sarokba védhetlen goalt helyez.

A második félidőben Szabadka erősen támad s Gábor beadásából goalt érnek el jóllehet opp-oid helyzetből, amit a bíró igen tévesen mégis megítél. Ez az ujvidékieket nagyon elkedvetlenítette s ennek tulajdonítható, hogy néhány perccel később Szabadka megszerzi a kiegyenlítő goalt. (Nem mulaszthatjuk el itt megemlíteni az UTK. titkárnak azt a különös és indokolatlan eljárását, hogy a közönség körében ellenhangulatot igyekezett kelteni egyes játékosok kritizálásával és nem éppen szakértelmű megjegyzéseivel. Az így telizgatott játékosoktól eredményt nem is várhatunk.)

A gyors kiegyenlítés nagyon meglepte az ujvidékieket s most már teljes erővel fekösznek a játékba, hogy a gőzjelmet jelentő 3-ik goaljukat megszerezzék. Sikerült is ez, amikor egy kapura irányított lövést Szabadka kézzel érint; az ennek következtében megítélt tizenegyet Dugó hatalmas erővel rugja a hálóba.

A mérkőzést Stamatz (szabadkai) vezette. Biráskodása gyenge.

H I R E K

Lapunk a mai számmal új negyedet nyitván, kérjük t. olvasóinkat, hogy az előfizetést mielőbb megújítani, az esetleg fenálló hátralékot pedig beküldeni sziveskedjenek.

Vár. törvényhatóságunk e hó 4-én, csütörtök délután tartja meg rendes havi közgyűlést. Napirenden 21 tárgy áll.

Kinevezés Csarsch Dezső kir. törvényeségi elnök a szabályai járásbíróságnál megüresedett hivatali állásra Pálffy István ujvidéki j. napidíjas szolgát nevezte ki.

Esküvő. Sassy Nagy Lajos budapesti tanár e hó 2-án esküdt meg Kovács János ny. főgimn. tanár kedves, szeretetreméltó leányával: Jankával. A násznagy tisztelet Bakonyi Hugó és Eckert János tanárok teljesítették.

Az U. T. K. vasárnapi estélye, legalább 3000 látogatóval, igen jól sikerült. Le-folyásáról — térszűke miatt jövőre bővebben, egyelőre annyit, hogy a tiszta jövedelem 1000 koronán felüli.

Az Ujvidéki Polgári Magyar Daloskör 1912. július 7-én nagyszabású jubiláris dalünnepélyt rendez. Az ünnepély d. u. 5 órakor a 96. gyalogezred zenekara megnyitójával veszi kezdetét. A rendezőség igen mulattató szórakoztatásokról is gondoskodott, m. pl. a szafaládé és tojás verseny, látványos gyermekszínpad, stb. Este 7 órakor kezdődik a művészi színvonalon álló hangverseny. A műsor kimagasló pontját az országos hírv. budapesti „Rákosiiget Dal- és zenekör”

által előadandó énekszámok fogják képezni. Ezen hírneves dalegylet az 1912. évi országos dalversenyen a művészi éneklést igénylő I. csoportban versenyzett. Az ünnepélyen közreműködik a kulai zászlószentelésen 1. díjat nyert „Ujvidéki Dalárda”, a „Neven” szerb dalegylet ének- és tambura zenekara, az „ujvidéki „Frohsin” német dalegylet vegyeskara és az ünneplő” Ujvidéki Polgári Magyar Daloskör 40 tagból álló férfi énekkara. A rendezőség már szétküldötte az igen izlész kiállítású meghívókat. Az ünnepély napján 10.000 példányban alkalmi lap jelenik meg, melyben a részletes műsoron kívül az egyesület rövid története és fejlődése című vezércikk Dr. Piukovich Sándor gimn. tanár tollából és gróf Zichy Géza: A magyar dal című költeménye, valamint a tombolatárgyakat adományozók figyelmét érdemlő hirdetései található. A magas színvonalon álló műsor, az összes szórakoztató mutatványok, valamint a polgári lövőde tágas és ily nagyszabású ünnepélyek rendezésére feleltes alkalmas kert és tánchelyisége eleve is biztosítja az ünnepély sikeres lefolyását.

A felső kereskedelmi iskola érettségi vizsgálatán 28 tanuló közül 2 jelesen, 7 jól, 18 egyszerűen éret, 1 pedig két hó múlva tanidő javító vizsgálatra utasított.

Halálozások. Özv. Formayer Ferenéné jun. 28-án életének 67-ik évében meghalt. Az elhunytban Waller Vilmos tb. rendőrkapitány anyósát gyászolja. — Braun János, az ujvidéki polgároknak egyik Nesztora, június 29-én hosszas szenvedés után 81 éves korában elhunyt. — Forhanecz István, volt városi számgyakornok e hó 1-én hoszu szenvedés után, életének 24-ik évében meghalt.

Elfogott kivándorlók. Krészte Emil és társa kiskükküllömegei egyének szokás szerint utlevél nélkül indultak Amerikába. Utközben Titelre érkeztek s az itteni vasútállomáson a csendőrség feltartóztatta s az ujvidéki határrendőrségnek adta át megbüntetés végett.

Egyházmegyei hír. Az érseki hatóság Budánovich Lajos bajai káplánt béregi adminisztrátornak nevezte ki.

Arcképleplezési ünnepély. A zombori Iparoskör megfestette diszelnökének, Vértesi Károly ismert nevű írónak arcképet a kör részére s azt e hó 7-én, vasárnap d. e. 11 órakor nagyszabású ünnepség keretében leleplezte.

A topolyai ipartestület már évek óta készül egy egyesületi diszszáló beszerzésére és most, hogy e terve valósul küldött-ségileg felkérte Fratricsevits István főszolgabíró és nejét, előbbit a védnökség utóbbit a zászlóanyai tisztségre. A főbíró és neje a megtisztelő felkérésnek eleget tettek.

Elfogott cigányok. A kulai csendőrség egy népes cigány karavánt tartóztatott le, akikről kiderült, hogy az egész Bácskát rabolták. A cigányok 8 kocsin jártak az országutat, midőn a csendőrség feltartóztatta s Kulára, onnan pedig a zombori ügyészséghez bekísérte.

Állami kertésztelepek. A földmivélségi ügyi miniszter azokon a helyeken, ahol nagyobb gyárpar keletkezett, az ipari munkásság élemezésének olcsóbbá tételére, állami kertésztelepeket rendez be, ahol zöldségféléket és egyéb élelmi szereket fognak termelni.

Szarvasmarha díjazás Szondon. A Bácsbodrog vármegyei gazdasági egyesület községi gazdakörének bevonásával és a községi előjáróság erkölcsi és anyagi támogatásával, Szondon f. június 29-én d. e. 10 órakor nyugoti fajta pirostarka szarvasmarha díjazást rendezett. A bíráló bizottság elnöke volt csantavéri Törley Gyula társelnök. A bizottság tagjai: a m. kir. földmivélségi minisztérium képviselője Illéyi Sándor gazdasági segéd felügyelő, Gráber Gyula földbirtokos Szond, Babarezy Jenő báró kincstári telepkezelő Apatin, Gréber Ede, Peityin Pál, Pen-

gernő Jő Szond, S Király M Szilágyi, zason úg datakok, róságai jelen. Ki ju, 9 ter keltett a Svájcban mutatnak tagok. E mutatta lo bizott teheneke község tónak 8 szilágyi zsef Sz ezüst ok já a he után a tettok lá ségében után a Illésy által re Törley totta ki Gyurko egyesül ügyi m ügyelős tásiért

A Maralja kában e mellkas csodálk szíve a

F a kivál közlésé Idő k Hecceg számbú ötletes bá Sze amelyr utazó vatána hatjuka Gyula Endrőc seletta szöveg István moros a kész mult h viselő negye VI., A

I ügye Torzsi Csurg ka, O és bő Óbecs asszor Kucor ketelc lities; Torzsi Kiskér Topol 1—1, szentü 7, Lil

toget ujab Lend bizott ra be amely lalha körsé latke

gerón József, Szayer Ferencz gazdaköri elnök Szond, Szayer József gazdaköri elnök Apatin, Király Mihály községi bíró gazdaköri elnök Szilágyi, Inhoff József titkár Zombor. A díjazáson úgy a helyi községi előjáróság és gazdaköri elnökök, mint a szomszédos községek előjáróságai és kisgazdái szép számmal voltak jelen. Ki volt állítva 72 tehén, 23 üsző, 9 borjú, 9 tenyész-bika és bika borjú. Feltűnést keltett a szondi gazdakör által mult év őszén Svájcban bevásárolt tenyész-anyag; fő anyagot mutattak be a szomszédos apatini és szilágyi tagok. Ertl József szondi földbirtokos is bemutatatta piros-tarka tenyész-anyagát. A bíráló bizottság üszőkért 9 kiállító közt 330 k., tehénkért 6 kiállítónak 180 k. és Szond község által adományozott díjakból 5 kiállítónak 80 k. díjat osztott ki. Hesz Péter szilágyi 2 üsző után bronzoklevelet, Ertl József Szond csoportos tenyész-anyaga után ezüst oklevelet nyert. Kiss József 15 k. díját a helyi gazdakörnek ajándékozta. Díjazás után a vendégek több vezető férfiú házában tették látogatást. Dálben a gazdakör helyiségében szokásos malac paprikás volt. Ebéd után a földmivélsügyi miniszter képviselője: Illésy Sándor gazdasági segédfelügyelő által rendelkezésre bocsátott 510 államdíjat Törley Gyula buzditó benéd kíséretében osztotta ki. A kör nevében a kör agilis titkára Gyurkov Pál kántortartó úgy a gazdasági egyesület vezetésének mint a földmivélsügyi ministeriumot képviselő gazdasági felügyelőnek az anyagi és erkölcsi támogatásáért köszönetet mondott.

Akinek jobb oldalán van a szive. Maralja András veprinaei napszámos Voloszkában egyik munkáspénztári orvoshoz fordult mellkasában érzett fájdalmi miatt. Az orvos csodálkozással állapította meg, hogy Maralja szive a jobb oldalán van.

Family-Hotel. Ez a címe Heltai Jenő, a kiváló író legújabb regényének, amelynek közlését a mai számban kezd el az Uj Idők, a magyar családok kedvelt hetilapja. Hecceg Ferenc kitűnő lapjának legújabb számában ott találjuk Horkayné elmés és ötletes eszegetését aktuális dolgokról, továbbá Szemere György ragyogó elbeszélését, amelynek címe „Egy különös jellem”. A kéj-utazó naplójának, Farkas Pál népszerű új rovatának e héten is jökevény epizódját olvashatjuk. Lakatos László elbeszélése, Kruday Gyula lírai képe, párisi levél, Farkas Imre és Endrődi Béla versei, Gabnay Ferenc hajviselettanulmánya, stb. egészítik még ki a lap szövegrészét. A képek közül kiemeljük Gaál István művészi rajzát, Mühlbeck Károly humoros fejleceit, Hengelmüller báró fényképeit a készülő Panama esatonáról, képeket az elmúlt hét sporteseményeiről, az első női képviselőről, stb. Az Uj Idők előfizetési díja negyedévre 5. korona. Kiadóhivatal Budapest VI., Andrassy ut 10.

B. Bodrog vmegye állategészség-ügye június 26-án. Léptene: Cservenka, Torzsa, Szentannás, Turja, Szilbács, Piros, Csarog, Zsabya; veszettség: Mélykut, Vajszka, Överbász, Bezdán, Ujvidék; takonykór és bőrféreg: Kula, Överbász, Ujverbász, Öbece, Páisirre. Kishegyes, Mohol, Boldogasszonyfalva; rühkór: Szilágyi, Mélykut, Kucora, Kula, Överbász, Ujverbász, Bácsfeketehely, Ökér, Martonos, Küllöd, Nemesmilitics; sertésorbán: Gara, Paripás, Cservenka, Torzsa; sertésvész: Doroszló, Szand, Derye, Kiskér, Överbász, Veprőd, Szenttamás, Palona, Topolya, Ósóve, Ada, Zsabya, Baja Szabadka, 1-1, Bajmok, Alsókabol, Felsőkabol, Sajkás-szentiván, Ószivac 2-2, Titel 3, Dunabökény 7, Liliomos 9, Tündéres 25 udvar.

A budapesti állatkert rendkívüli látogatottsága arra bírta az igazgatóságot, hogy újabb érdekes látivalokról gondoskodjék. Lendl Adolf dr. előterjesztésére az állatkerti bizottság elhatározta egy szelid és lovaglásra betanított indiai elefántnak a beszerzését, amelynek hátán egyszerre 6-8 ember foglalhat helyet. Ez az elefánt naponta többször körkörtán körülvizsi a vendégeit az egész állatkertben és bizonyára általános érdeklődést

kelt a néző községben. Ugyancsak érdemes ujtás az, hogy az állatkerti mozi-színházban ezentul nemesak mozgóképeket fognak bemutatni, hanem szakemberek és kitűnő előadók népszerűen tudományos bemutatásokat is, a legérdekesebb állatokról, állatgyűjtésekről, vadászatokról és felfedező utazásokról az ismeretlen országokban. Perényi Adolf tanár már meg is kezdte ezeket a rendkívüli vonzó előadásokat, Lendl dr. pedig legközelebb fogja az előadási ciklust megkezdeni.

A Pesti Hírlap a második félév küszöbén előfizetésre hívja fel a magyar újság-olvasó közönséget. A Pesti Hírlap ma az ország legjobb, legbővebb tartalmu és legelterjedtebb lapja. Peldányszáma napról-napra 120 ezer, ami vasárnapokon és nevezetesebb események alkalmával 150 ezerre emelkedik, tehát oly szám melyet nálunk még a legolcsóbb boulevard-lapok sem értek el. Tartalma napról-napra legbővebb és legváltozatosabb. Mindennap legalább két, vasárnapokon 5-6 tárcát és elbeszélést közöl, a legzadagabb hír- és vegyes-rovat mellett, sport- és színház-rovata a legbővebb; a szerkesztői üzenetek minden nap kivétel nélkül egész oldalt foglalnak el. Ily tartalom bőség példáját napilapnál egész Európában alig találhatjuk. Politikája radikálisan szabadelvű, demokráta és minden irányban független. Munkatársai közé számítja a jelenkor legjobb nevű és legnépszerűbb íróit. A Pesti Hírlap külön kedvezményeket is nyújt előfizetőinek. Ilyenek: a Pesti Hírlap nagy képes naptára, melyet minden előfizető ingyen kap karácsonyi ajándékként és a Divat-Salon című divat-újság kedvezményes árán való megrendelhetése. A Pesti Hírlap, Magyarország legnagyobb és legolcsóbb napilapjának, magunk is melegen ajánljuk a t. olvasóközönség figyelmébe, előfizetési ára negyedévre 7 korona a Divat-Salonnal együtt negyedévre 9 k. Megrendelhető postautalvánnyal a Pesti Hírlap kiadóhivatalában: Budapest, V., Vácikörút 78.

146 ügy szerepelt a bács megyei tvh bizottság f. jun. 28-iki II. évnegyedes közgyűlésének tárgysorán. Ehhez a rendes tárgysorozathoz még körülbelül 2300 póttárgy is került s ezt a majdnem 1 és fél ezer ügyet elintézték - 2 óra alatt.

Felelős szerkesztő: **Zanbauer Agoston.**
Laptulajdonos az uvidéki függetlenségi és 48-as párt.

944 912 vh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § értelmében ezenel közhírré teszi, hogy az uvidéki kir. j. b. 1912. évi 1005 számú végzése következtében D. Kovács Ródog ügyvéd által képviselt Cornel Györffi javára Panautovics Nesztor ellen 413 K 10 f. s jár. erejéig 1912. évi május hó 25-én foganatosított végrehajtás után le- és felülfoglalt és 2300 kor. fill-re becsült ingóságok, u. m. 10 hordó kékkő, 100 doboz ajtó gumi nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek az uvidéki kir. járás-bíróság 1912-ik évi V 1005 2. számú végzése folytán 413 kor. 10 fill. tőkekövetelés, ennek 1911. évi aug. hó 7. napjától járó 6 százalékos kamatai, egy harmad százalékos váltódíj és eddig összesen 69 kor. 56 fill. ben bíróság már megállapított költségek erejéig, Ujvidéken Duna u. 30 sz. 1912. évi július hó 13-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Ujvidék 1912. évi jun. hó 25. napján.

Horváth
kir. bir. végrehajtó.

Árverési hirdetmény.

Vb. Fischer Testvérek uvidéki bej. kereskedő cég csődtömegének alulírott bíróság kirendelt csődtömeggondnok a csődválasztmányának 1912. évi június 28-án kelt határozata folytán közhírré teszem, hogy a csődtömeghez tartozó és összesen 2999 kor. 72 fill. ére becsült csillárok, villany- és vízvezetési tárgyak, agyagosóvek stb. egy tételben zárt ajánlati versenytárgyalás útján a következő feltételek mellett eladtnak.

1. A zárt írásbeli ajánlatok Dr. Tibor Dezső ügyvéd tömeggondnok kezéhez, annak Ujvidék II. Rákóczi Ferenc ut 8-10. sz. alatti irodájában f. évi július hó 8-ikának d. u. 4 óráig bezárólag adandók be.

2. Ajánlattevők kötelesek ajánlataikkal egyidejűleg a becsérték 10 százalékát mint bánatpénzt akár készpénben, akár óvadékképes értékpapirokban csődtömeggondnoknál letétbe helyezni.

3. A beadott ajánlatok felett a csődválasztmány csődtömeggondnok irodájában f. évi július hó 8-án d. u. 5 órakor fog határozni, és az eredményt ugyanott nyomban kihirdetni.

4. Csődválasztmány fentartja magának a jogot, hogy a beadott ajánlatok felett tetszése szerint határozhasson, az ajánlatok bármelyikét elfogadhassa, vagy valamennyit elutasíthassa és az árverést esetleg szóbeli úton folytathassa akár azonnal, akár pedig egy későbbi időre kitűzendő határnapon.

5. Ajánlattevőt ajánlata azonnal kötelezi és köteles ajánlatának elfogadása esetén a vételárat a bánatpénzként letétbe helyezett készpénz beszámításával azonnal, illetve 3 nap alatt alulírott csődtömeggondnok kezéhez kifizetni és az ingókat rögtön átvenni, ellenkező esetben a bánatpénzt elveszti, az ingókra igényt nem tarthat és a csődtömeg újabb értékesítése körül fölmerült költségeket és a kárt viselni.

6. A vétellel és átadással járó összes költségek vevőt terhelik.

7. Csődválasztmány, ugyszintén csődtömeggondnok a csődtömeget képviselő árúk minőségéért és mennyiségeért felelősséget vagy szavatosságot nem vállal, miért is jogukban áll ajánlatot tenni szándékozónak ajánlat-tétel előtt a csődtömeget, illetőleg az ezt képviselő árúkat megtekinteni.

8. Vevőnek jogában áll ajánlata útján megvett ingókat f. évi augusztus hó 1-éig a jelenlegi helyiségben megfelelő bérfizetés ellenében tartani és köteles lesz ezen üzlethelyiséget f. évi augusztus hó 1-ére kiüríteni.

9. A csődtömeget és áruraktár csődtömeggondnok közbenjöttével megtekinthető hétköznaponként d. e. 8-12 és d. u. 3-5. óráig.

10. Azon ajánlattevők, akiknek ajánlata nem fogadtatott el, bánatpénzként letétbe helyezett készpénzként, illetve óvadékképes értékpapirokat versenytárgyalás után csődtömeggondnoknál felvehetik.

Ujvidéken 1912. évi június hó 29.

Dr. Tibor Dezső

mint vb. Fischer Testvérek uvidéki bej. cég csődtömege részére kirendelt csődtömeggondnok.

Bercsényi Miklós utca 20. szám alatti ház szabad kézből eladó. Bővebbet ugyanott a háztulajdonos nyújt.

T. C.

Van szerencsénk értesíteni, hogy Ujvidéken főügynökséget létesítettünk és azt az Ipar- és kereskedelmi Takarékpénztár Részvénytársaságra ruháztuk át.

E főügynökség fel van jogosítva, a következő biztosításokat közvetíteni:

Tűz-, száraz- és gyújtó-villámcsapás ellen:

mindennemű épületeket, természet, állatokat, lak-, istálló- és ipari berendezéseket, áruraktárakat, gépeket.

A lábön álló termés is biztosítható tűz ellen.

A tiszta haszon vagy bérjövődelennek tűzkár vagy villámcsapás folytán való elmaradása esetére.

Betöréses lopás ellen:

huztartási és irodai berendezéseket, áruraktárakat, pénztáratokat, szövetkezetek és egyéb válatok, valamint templomok, zárdák, és imaházakban található értéktárgyakat.

Készpénz és értékpapíralomány is biztosítható.

Pénztári helyiségekben elkövetett rablás, valamint pénztári kiküldöttek kirablása elleni biztosítás, pénztáratok, kereskedők és különösen külföldi gyárosok számára köthető.

Baleset ellen:

bármilyen foglalkozásu egyént.

Elethosszra vasúti balesetbiztosítást egyszeri díjfizetés mellett.

Gyermekbalesetbiztosítást.

Szavatossági biztosítást:

Iparosok, kereskedők, gyárosok, irodák, hivatalok, háztulajdonosok, gazdák, egyletek, templomok, községek, vadászok, ügyvédek, orvosok, állatorvosok, gyógyszerészek, fürdők és szállodák számára.

Automobil biztosítást.

Kezességi és óvadék biztosítást.

Eltulajdonítás, lopás, hűtlen kezelés és sikkasztás elleni biztosítást.

Visszeszámítási hitelkezeségi biztosítást

Leszámított nyílt számla követelések biztosítását.

Utipodgyászbiztosítást.

Állatbiztosítást:

híntő-, háta-, katonatiszti-, vadász-, és versenylovak, továbbá ügetők, esődörök, tenyészkanca, csikók, valamint tenyészbikák, tenyésztehén és tenyészborjak számára.

A főügynökség alakít állatbiztosítással kapcsolatos községi állattenyésztő szövetkezeteket és közvetíti azok viszontbiztosítását.

Ezenkívül ujvidéki főügynökségünk még közvetít.

a **Trieszti általános biztosító társulat (Assicurazioni Generali)** részére

életbiztosításokat:

u. m. elérésre, halálesetre, életjáradékra, leánykiházasítási és fiueljárati biztosításokat, valamint nyugdíjpótló csoportos életbiztosításokat

a **Magyar jég- és viszontbiztosító részvénytársaság** részére pedig

jétkár elleni biztosításokat mindennemű terményekre nézve.

Tisztelettel kérjük, méltóztassék az itt felsorolt ágazatokban előforduló biztosításait főügynökségünkhöz átutalni. Meg lehet róla győződve, hogy azokat mindenkor legelőnyösebben fogjuk elintézni.

Felvilágosításokat, magyarázatot készséggel nyújt az Ipar- és Kereskedelmi Takarékpénztár Részvénytársaság.

Kiváló tisztelettel

„MINERVA”

Általános Biztosító Részvénytársaság.

Ha „FORHIN“-nal permetez,

I - SZÖR
kevesebb
a gond,
II - SZÖR
kevesebb
a munka,
III - SZÖR
kevesebb
a munkabér!

mert a „FORHIN” a sokszorta megjavított.

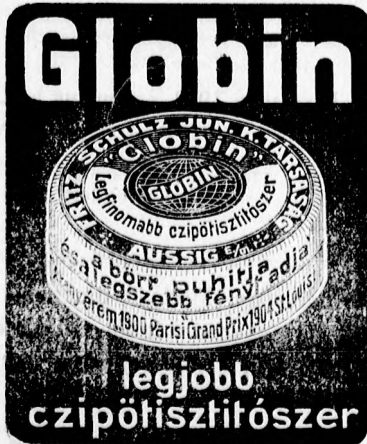
BORDÓI KEVERÉK

kész állapotban!

Nagyon erősen tapad a nedves levélre is. **Bármily harmatnál is permetezhet vele. Semmi üledéke nincs.** Számtalan elismerő nyilatkozat: „Gyártjuk az eddig dr. **Aschenbraud** szabadalmát képezett **Rézkénport** és **bordói port** is. **Kérjen ingyen és bérmentve leírást a**

FORHIN-gyártól, Budapest. Képviselelő: Kántor Izid. Ujvidék.

Egyedüli árusító Ujvidéken: Findeisen Gusztáv kereskedő.

INTERNATUS DEBRECZEN

DIÁKOTTHON a debreceni izr. hitközség

felügyelete alatt álló izr. fiunevelő intézetről

(felvételtnek: gimn.-, real-, felsőkeresk., és polg. isk. tanulók.)

Prospektust küld: **BURGER D. JÓZSEF** hitközségi jegyző, DEBRECZEN

Ház eladás.

Bem utca 21. sz. alatt hat utcai szoba, konyha s egy udvari lakás, telek 1 hold és 13 méter nagy. Bővebbet ugyanott.

KÖHÖCÉS

rekedtség, hurut, elnyalkásodás, görcs-és számarköhögés ellen

KAISER

mell-karamellait a „3 fenyővel.”

6050 közjegyzőileg hitelesített orvosi és magán bizonyítványok

tanuskodnak a biztos sikerről.

Felette izletes, kellemes bonbonok.

Csomagja 20 és 40 fill. doboz 60 fill. kapható Herczeg István, Grossinger János, Küchler Béla gyógyszerárjaiban. **Stefánovits Ly. fia, Petrovits és Popov** ts kereskedéseiben, **Klein Oszkár** drogültánál, **Strasser István** gyógyszer. **Karlóca, Kocziák Ruma, Ihrig C. Ratais** örökösei **Apatin, Brodski, Adamffy** gyógyszer. **Pétervárad, Kujaschkovic Mitrovic, Hainis A. India, Hondl J. Ruma, Wagner A. Dobrica, Peternek Ottó Ujszlankamen, Gebauer Emil** gyógyszer. **Bács.**